

Korshæren

Kirkens Korshær nr. 3 • Marts 2008

TORTUR

Støt Kirkens Korshær med 100 kroner ved at sende en sms med teksten kk til 1231. Større beløb kan overføres via netbank eller med giro indbetaling til vores konto, reg. nr. 9541, konto nr. 5401429. Beløb op til 14.000 kr. kan trækkes fra i skat, hvis Kirkens Korshær får giverens cpr nummer, som vi skal indberette sammen med beløbet. Kirkens Korshær – Nikolaj Plads 15, 1067 København K, tlf. 33 12 16 00.

GOD PÅSKE

I anledning af påsken er temaet for dette nummer af Korshærsbladet tortur. Ærespræsidenten i den kirkelige verdensorganisation mod tortur, Patrick Byrne, understreger, at Jesus selv er torturoffer. Som hans disciple bliver kristne bedt om at bevidne hans rejse gennem lidelse, undertrykkelse og tortur til det nye liv som genopstanden. Det indebærer også i handling at vise de truede og undertrykte, at de ikke er alene, selv når det er bødlernes time, og mørket har magten.

Bødlernes time synes ikke at have nogen ende i verden i dag. Men heldigvis kan vi gøre noget for at bryde mørkets magt. Historierne om, hvordan mennesker blomstrer, når de bliver taget alvorligt og hjulpet af medmennesker, som ser dem som Guds elskede børn, tror på dem og viser dem tillid som unikke mennesker, lyser op i mørket. Tortur har til formål at nedbryde denne unikke identitet. Mia Omø Larsen og Hanne Ottow møder Kirkens Korshærs brugere i henholdsvis Hillerødgade i København og i Gullestrup ved Herning på en måde, som medvirker til at opbygge, hvad bødlerne har brudt ned. Det er med til at sætte påsken i perspektiv.

Det gælder også det store arbejde, som Karen Prip og Lone Jacobsen gør sammen med deres kolleger på Rehabiliterings- og Forskningscentret for Torturofre (RCT). Også lægerne Bent Sørensen og Inge Genefke fra Det Internationale Rehabiliteringscenter for Torturofre (IRCT) medvirker til at sætte påsken i et nutidigt perspektiv med deres beskrivelse af, hvad der sker med Jesus i påskedagene.

God påske

ILLUSTRATION STILLET TIL RÅDGIVNING AF REHABILITERINGS OG FORSKNINGSCENTRET FOR TORTUROFRE (RCT)

Indhold:

Det er fuldbragt	S.3
Flygtningene på herberget	S.5
Drengene på heden	S.8
Smerterne lever i krop og sjæl	S.10
Kirkelig kamp mod tortur	S.13
De gule sider	S.15
Korshærsnyt	S.19
Fattigdom og fitness	S.20

Nikolaj Plads 15 1067 København K
Åbningstid: Kl. 8–16, fredag 9–13
Telefon: 3312 1600. Telefax: 3312 2036
Postgiro: 5 40 14 29.
kk@kobenhavn.kirkenskorshaer.dk
www.kirkenskorshaer.dk

Redaktion: Redaktør Poul Struve Nielsen,
Tlf. 4162 5552
poulstruvenielsen@kirkenskorshaer.dk

De Gule Sider: Irene Søndergaard Friis og
Bent Friis, Vangvej 20, Vester Jølby,
7950 Erslev, Tlf. 9669 6400
bentfriis@karby.dk

Redaktionsudvalg: Olav Poulsen, Vibeke
Lind, Lennart Billington, Viggo Sørensen,
Heiner Lützen Ank og redaktørerne

Korshærsbladet udkommer 10 gange om
året i 5000 eksemplarer. Abonnement kan
tegnes hos Kirkens Korshær Pris 250 kr.
Pensionister og studerende 125 kr.

Næste nummer udkommer 3. marts 2008

Layout: SubDsign Tryk: Tarm Bogtryk A/S.

Eftertryk med kildeangivelse er tilladt
Læs mere på: www.kirkenskorshaer.dk

KONTAKT:

Korshærschef: Pastor Bjarne Lenau Henriksen.
Tlf. 3312 1600 blh@kobenhavn.kirkenskorshaer.dk

Udviklingschef: Helle Christiansen Tlf. 2992 2050
helle.christiansen@kobenhavn.kirkenskorshaer.dk

Administrationschef: Lene Andreasen Tlf. 3312 1600
lene.a@kobenhavn.kirkenskorshaer.dk

Personalekonsulent: Aurora Pilgaard Tlf. 3312 1600
api@kirkenskorshaer.dk

Kampagneleder: Heiner Lützen Ank Tlf. 2078 4257
heiner@kirkenskorshaer.dk

Informationssekretær: Vibeke Lind Tlf. 4038 1051
vibeke@kirkenskorshaer.dk

Formand for landsstyrelsen:
Stig Andreas Munch, Houvej 32, Lohals,
5953 Tranekær. Tlf. 6255 1264

Det er fuldbragt

Torturofrene presses ned på den menneskelige bund. **Jesus satte sig i de nederstes sted**

● Af Poul Struve Nielsen

Det er en ubeskrivelig smerte, som ofrene for tortur bringer med sig videre i livet. De har været i fangenskab, hvor de er blevet mishandlet af medmennesker. Kun bødlens fantasi har sat grænser for lidelserne, og i ondskaben synes fantasien uden grænser.

Ofrene bliver bundet og blindet, så de ikke kan se, fra hvilken side det næste slag kommer, tvunget til at stå i smertefulde stillinger, til de segner bevidstløst om, udsat for grove seksuelle overgreb og tvunget til mishandle andre. De må se deres nærmeste blive mishandlet. De bliver tvunget til at overskride deres egne grænser i angst for døden.

Bøddlen presser torturofferet helt ned på bunden, hvor et menneske ikke kan synke dybere. Det bliver vi mindet om hvert år til påske. Salmedigteren Hans Anker Jørgensen beskriver det klart med ordene ”Du satte dig selv i de nederstes sted. Du satte dig op mod de stores fortræd. Du satte dig ind i de yderstes nød. Du satte dig ud over dødsangst og død.”

I Romerriget var torturen systematisk, og henrettelsesmetoden nådesløs. Korsfæstelsen er en langsom og pinefuld måde at dø på. Det var også kun de fattige og de farlige, der blev korsfæstet. Folk, som havde været rige og magtfulde, blev henrettet med sværd.

Allerede på vejen til Jerusalem før påsken, på den tid hvor vi fejrer faste, forsøger Jesus at fortælle disciplene om påskens fængsel, pine og død, som han allerede ser for sit indre blik. Men de forstår ham ikke. Han er fuldstændig ensom, selv om han er omgivet af de andre.

Ved ankomsten til Getsemane have i Jerusalem i påsken, beder han:

Min fader, hvis det er muligt, så lad dette bæger gå mig forbi. (Matthæus, 26.29).

Ypperstepræsten

Efter at Jesus er taget til fange, bliver han ført til ypperstepræsten, hvor torturen starter prompte:

Da spyttede de ham i ansigtet og slog ham med knytnæve, og nogle slog ham med stokke og sagde: ”Profetér for os, Kristus! Hvem var det, der slog dig?” Matthæus (26.67-68)

- Her starter torturen for alvor. De både slår ham rent fysisk og ydmyger ham. De prøver at få ham til at bryde sammen psykisk med trusler, siger den danske læge Inge Genefke.

Ifølge Politiken er hun netop blevet indstillet til Nobels fredspris for sin kamp mod torturen af tre danske udenrigsministre, den nuværende Per Stig Møller (K) og forgængerne Mogens Lykketoft (S) og Niels Helveg Petersen (R).

Inge Genefke har i årtier været i front internationalt i kampen mod tortur som stifter af det danske Rehabiliterings- og Forskningscenter for Torturofre (RCT) og den internationale paraplyorganisation for rehabiliteringscentre for torturofre IRCT (International Rehabilitation Centre for Torture Victims).

Her kommenterer hun sammen med en anden dansk læge, professor Bent Sørensen, som har været medlem af FN’s Komite mod Tortur og Europarådets Komite til Forebyggelse af Tortur, hvad Jesus blev udsat for i de sidste dage.

Pontius Pilatus

Efter at torturen er påbegyndt hos ypperstepræsten, bliver Jesus stillet for statholderen, Pontius Pilatus, som giver jøderne valget mellem at lade Jesus eller den meget omtalte fange Barabbas gå fri.

- De gør det for at opretholde magtbalancen. Det er kynisk, siger de to eksperter.

- De udsætter ham for tortur. Fysisk og psykisk, og det lykkes for dem. De får jøderne til at råbe ”Barbaras.” Sådan var det dengang, og sådan er der i dag. Pilatus ved, hvordan man skal opretholde ro og orden. De holder ham i skak samtidig med, at de får vist alle andre. ”Se, hvad der kan ske jer!” og Pilatus sørger for, at det er jøderne og ikke romerne, der vil have ham korsfæstet.

Mathæus beskriver, hvordan romerne straks fortsætter torturen:

Da løslod han dem Barabbas, men lod Jesus piske og udleverede ham til at blive korsfæstet. (27.31)

Ydmygelserne fortsætter, da hele statholderens vagtstyrke samles:

Og de klædte ham af og hængte en skarlagensrød soldaterkappe om ham, flettede en krone af torne og satte den på hans hoved, gav ham en kæp i højre hånd og faldt på knæ foran ham, hånede ham og sagde: ”Hil dig, jødekonge!” Og de spyttede på ham og tog kæppen og slog ham i hovedet.” (Matthæus, 27.28-31)

Korsfæstelsen

- Den mest effektive måde at få magt på er at nedbryde noget, folk respekterer og holder af. Man torturerer for at bevare magten, siger Inge Genefke og Bent Sørensen. Når

Matthæus fortsætter med at fortælle, hvordan selv røverne, der blev korsfæstet sammen med Jesus, håned ham, er deres eneste kommentar:

- Det lykkes hele vejen igennem for bødlerne.

Kort før han opgiver ånden, råber Jesus med høj røst:

"Min Gud, min Gud! Hvorfor har du forladt mig?" (Matthæus, 27.46-47).

- Selv Jesus bukker under og erkender: "Det her er for meget!" Der er kun en rigtig ting at gøre, og det er at forhindre tortur, siger lægerne.

Markus (14.65) har en ekstra detalje med i sin beskrivelse af begivenhederne hos ypperstepræsten:

Så gav nogle sig til at spytte på ham og dække hans ansigt til og slå ham med knytnæve og sige til ham: "Profetér så!"

- Det er også en klassisk metode at dække ansigtet til under tortur, enten med bind for øjnene eller hætte over hovedet. Så mister offeret sin sans for tid og sted.

Markus skriver om det, at Jesus blev korsfæstet mellem to røvere:

Således gik det skriftord i opfyldelse, som siger: "Og han blev regnet blandt lovbydere." (15.28)

- Det er det, der typisk sker, at mennesker, som arbejder for at skabe bedre kår for folk, der har det dårligt, bliver regnet for lovbydere og udsat for tortur, siger Inge Genefke og Bent Sørensen.

Mørket har magten

Hos Lukas (22.53) sætter Jesus bødlernes handling i perspektiv med ordene:

Dag efter dag har jeg været sammen med jer på tempelpladsen, uden at I løftede en hånd imod mig; men det er jeres time, og mørket har magten."

- Nu vælger bødlerne timen. Det er på deres præmisser, siger de danske læger.

Også hos Lukas dækkes han ansigt til. Lukas beskrivelse af optakten til korsfæstelsen adskiller sig fra de andre evangelier ved et mellemspil, hvor Jesus stilles for selveste kejser Herodes, som også var i Jerusalem i de dage. Herodes viser Jesus foragt og håner ham sammen med sine soldater. Herodes og Pilatus, som ellers var fjender, bliver nu venner. De forstår at dele og herske.

Om soldaterne, der korsfæstede ham, siger Jesus her (23.34-35):

"Fader, tilgiv dem, for de ved ikke, hvad de gør."

- Lukas forstod det hele. Han ser, at Jesus tilgiver de almindelige håndlangere. De følger ordrer. De virkelige bødler er Herodes og Pilatus. Sådan er det jo også i dag. Det er Mugabe, Saddam Hussein og Rumsfeldt, der er ansvarlige for soldaternes gerninger, mener Inge Genefke og Bent Sørensen.

Se hvilket menneske!

Det er Johannes (19. 5-6), der lægger et af historiens berømteste citater i munden på Pontius Pilatus:

Så kom Jesus ud med tornekrone og purpurkappen på. Pilatus sagde til dem: "Se her er manden!"

- På latin siger han "Ecce homo!", og det er også oversat med ordene: "Se hvilket menneske!" Det illustrerer det ydmygende ved torturen. Pilatus håner også jøderne ved at vise Jesus frem med tornekrone på. "Skulle han være jeres konge? Det vrang!"

Johannes beskriver som de andre evangelister, at Jesus er tørstig, og at romerne på en pind rækker ham en svamp døbt i eddike. På gulvet på de romerske toiletter stod en spand med eddike med en svamp på en stang, så de kunne tørre enden med svampen. Det var med andre ord en ydmygende gestus, romerne viste Jesus i hans sidste minutter.

- Tortur, hvor bødlerne lader vandet på ofrene er ikke usædvanligt. Det er en forsættelig handling, der viser, hvor nedværdigende og umenneskelig, tortur er.

Da Jesus havde fået eddiken, sagde han: "Det er fuldbragt." Og han bøjede hovedet og opgav ånden. (Johannes, 19.29-30)

Tortur er absolut forbudt

DEN EUROPÆISKE MENNESKERETTIGHEDSKONVENTION (1950)

ARTIKEL 3

"Ingen må underkastes Tortur og ej heller umenneskelig eller nedværdigende behandling eller straf."

Man hører af og til følgende argument for at bruge tortur: Tortur kan være nødvendig hvis det er sådan at oplysninger fra den torturerede person kan redde flere mennesker fra en eller anden faretruende situation. Altså: man må gøre sig skyldig i et mindre onde for at undgå et større onde.

Men FN's Menneskerettighedskonventionen udtaler kort og klart at tortur og umenneskelig eller nedværdigende behandling eller straf ganske enkelt er forbudt mod borgere der er i statens varetægt, i fængsler eller tvangsansat af andre grunde (fx psykisk og fysisk handicappede, demente).

For flere menneskerettigheder gælder der nogle undtagelser, fx hensynet til statens sikkerhed, eller til den offentlige orden, men der er ingen undskyldning for tortur. Der findes ikke nogen som helst omstændighed - ikke engang krig eller trussel om krig, eller at statens eksistens er truet - som kan retfærdiggøre en stats brug af tortur.

Dette bekræftes og uddybes i FN's Konvention mod tortur og Den Europæiske Menneskerettighedskonvention.

Kilde: menneskeret.dk, Institut for Menneskerettigheder

Mia Omø Larsen undrede sig over, at folk efter 15 år i Danmark kun kunne sige tre ord. Nu har de fået tungen på gled.

Flygtninge på herberget

Torturofre bor på herberger for hjemløse

● Af Poul Struve Nielsen

De somaliske flygtninge har fyldt værelserne på de danske hjemløseherberger i årevis, og de har haft et dårligt ry som dovne og umulige at integrere. De er blevet stigmatiseret på højeste plan - det var dem, politikeren Tom Behnke vil have hjemsendt "nu. Om det så sker med en faldskærm på ryggen vil ikke genere mig," som han sagde i afmagt.

I Kirkens Korshær herberg i Hillerødgade er de blevet taget alvorligt som mennesker, og derfor er det nu kommet frem i lyset, hvad der er problemet: De er torturofre, og de har aldrig fået nogen behandling.

- Det første var at forstå, at det ikke er fordi, de er dovne. Det er ikke fordi, de ikke vil integreres. Det er faktisk fordi, de ikke kan, siger Mia Omø Larsen, sproglærer, som underviser somalierne i dansk.

- Udgangspunktet er at lære dem at tale dansk. Men vi må tage højde for de ting, der er uden om. De lider af psykiske sygdomme, traumer og misbrug, tilføjer hun.

Nogle har været taget til fange og er blevet mishandlet. De har set deres familiemedlemmer blive dræbt og voldtaget. Men de har aldrig fået en psykiatrisk udredning eller hjælp til at håndtere traumerne.

“

- Er du lang nok tid sammen med mennesker, får du et fælles sprog. Hvis de er traumatiserede, har de brug for, at det er konkret, og at det sprog, man lærer, er meget konkret.

Mia Omø Larsen, sprog lærer i Hillerødgade

► Somaliere blandt hjemløse

Der har været somaliere på de danske herberger for hjemløse i mange år, men omkring årtusindskiftet begyndte de at blive hængende i længere tid, og gruppen af somaliere voksede. I dag er 25 ud af 84 beboere på Kirkens Korshærs herberg i Hillerødgade somaliere.

- Vi begyndte med at opleve det, som at vi havde en gruppe temmeligt velfungerende mennesker boende. Det var høflige, pæne mennesker. Tilsyneladende havde de ikke noget misbrug. De var altid velklædte - pæne og rene i tøjet - og virkede objektivt set velfungerende, men vi kunne ikke få dem videre, fortæller forstander Bjørn Bendorff.

I samarbejde med Københavns kommune gjorde herberget en målrettet indsats for at få somalierne videre. Der blev lavet individuelle handleplaner for alle somalierne, som enten skulle modtage undervisning eller i aktivering. Når de deltog i projektet og fulgte anvisningerne, fik de egen bolig inden for seks måneder.

Det gik strålende, fortæller Bjørn Bendorff. Alle fik lejligheder. De gjorde pænt, hvad der blev sagt, og derefter afbrød de al kontakt med herberget i Hillerødgade. For en tid. Så begyndte de at komme tilbage drypvis. Når aktiveringen var slut, stoppede kontanthjælpen. Deres sagsbehandlere kendte dem ikke. For somalierne taler ikke bare gennem tolk. De kommer fra et land, der er hærget af borgerkrig mellem forskellige klaner, så hvis der kommer en tolk med en forkert dialekt, stoler de ikke på den pågældende.

Torturofre og misbrugere

Umiddelbart var det en fiasko, men det vigtigste resultat af hele projektet var, at det blev kortlagt, hvor i Somalia de enkelte kom fra, om de var misbrugere, om de var torturofre eller på anden måde traumatiserede og hvordan, deres familieforhold iøvrigt var.

Det viste sig, at de fleste var torturofre eller traumatiserede. Den manglende behandling havde ført til, at nogle druknede smerten i stoffer, så der var også misbrugere, som havde været gode til at holde facaden.

Da Mia Omø Larsen blev ansat som sprog lærer i 2005, handlede det i begyndelsen ikke om somaliere. Fokus var på alle med dansk som andet sprog. Men det viste sig, at somalierne var den største gruppe med et særligt behov.

- Mange talte dårligt dansk. Det undrede mig, for de havde været mange år i Danmark. Nogle havde været her i 15 år og kunne sige tre ord på dansk, fortæller hun.

- De tilbud, der er på sprogcentre, er ikke målrettet vores gruppe. Systemet er ikke i stand til at samle dem op. Hvor de kommer fra, er de uden socialt sikkerhedsnet. Hvis

man ikke kender sine rettigheder og ved, hvad man bliver tilbudt, hvis man ikke insisterer på at få noget hjælp, kan det være meget svært.

Et fælles sprog

Mia fik en hård start i jobbet, for somalierne ville ikke tale med hende til at begynde med. Det tog tid at opbygge tillid. Men efterhånden gik det op for dem, at hun ikke var farlig, og med tiden har hun vundet hele gruppens tillid. Hun taler altid dansk og bruger aldrig tolk, når hun er sammen med somalierne.

- Er du lang nok tid sammen med mennesker, får du et fælles sprog. Hvis de er traumatiserede, har de brug for, at det er konkret, og at det sprog, man lærer, er meget konkret.

- Vi går i banken, i Brugsen, gør praktiske ting. Går i fitness center. Vi skal være støttende. Jeg lægger sedler. Jeg må huske på ikke at blive irriteret. Jeg må vise forståelse og sige, at "det er OK, at I bare vil sidde fem minutter med mig." Jeg har måttet tænke meget bredt. Det har ikke helt været sprogscoleundervisning, og jeg bliver også udfordret på min faglighed, for her er det ikke vigtigst, hvordan sproget er bygget op.

Traumerne fra somaliernes fortid er noget, der er kommet på bordet hen ad vejen i takt med, at tillidsforholdet er blevet udbygget.

- De har brug for at fortælle om deres fortid, når vi har været sammen længe nok. De har mistet basal tillid til andre mennesker. Mit mål har været, at de fik tillid til mig og langsomt fik tillid til andre mennesker, siger Mia Omø Larsen.

At se mennesket

- Det er det med at se mennesket bag, der er det vigtigste. De er ikke én kultur eller én kollektiv gruppe. Jeg tror, at når man har fået den personlige relation, må man ikke være bange for at spørge, forklarer hun.

Arbejdet med somalierne er et meget bredere projekt end bare undervisningsdelen. Mens undervisningen er individuel, indgår "Åben Cafe" som en meget vigtig del af arbejdet på herberget: Tre gange om ugen er der fælles morgenmad, og det er både for de somaliske og de danske beboere. Det har ført til, at somalierne nu har færre konflikter i forhold til danske beboere.

- Folk overholder deres aftaler. Når de flytter herfra, vil de gerne bevare kontakten. De får faktisk både beskæftigelse og bolig. Vi er ude at besøge dem. og vi har oplevet, at én har fået job uden om jobcentret, fortæller Mia.

Ellers går personalet på herberget med på jobcentret og

sikrer, at beboerne får de tilbud, som de skal have. Der har ofte været indkaldt til møde uden tolk, og somalierne forstår ikke de breve, som de får tilsendt.

Derfor har Socialcentret haft folk ude at undervise på herberget.

- Det var en kæmpe hjælp, både for socialrådgiverne og for somalierne. Vejen op til socialcentret er blevet lidt kortere, siger Mia.

Som at gå på line

En af somalierne – en mand på omkring de 50 – taler ikke så godt dansk. Men da vi slår over i engelsk, er han tydeligvis intellektuel. Han siger om at bo på herberget for hjemløse i København:

- Her bor mange forskellige mennesker med forskellige problemer. Du skal altid gå på line. Nogle er fulde, andre ryger hash. Nogle gange kan du ikke sove. Måske er vi bange for hundene, og der er også den høje musik. Men det er deres liv, og så må du justere dig ind på det.

Da han kom til Danmark, var den første prioritet sikkerhed. Før han flygtede, var han og familien i livsfare. Hans bror blev skudt for øjnene af ham, og efter at han var flygtet, har han måtte betale løsepenge for sin nevø.

- Dernæst har folk med en uddannelse håb om integration, job og at blive accepteret som veluddannede. Men først møder de et kulturchok, dernæst kommer de uuddannede i arbejde før de uddannede, som forventer et job på et vist niveau, men bliver sendt til rengøring. Jeg har medstude-

rende fra universitetet i Mogadishu, som også bor i Hille-rødgade, fortæller manden.

Mange problemer på én gang

Mange somaliere, som har været udsat for overgreb af andre klaner i hjemlandet, troede, det ville blive let, når de først var kommet her. Men familien er der stadig.

- Du tænker på familien, men ikke nok med det. De klaner, du er flygtet fra, er her også. Det er 3-4 alvorlige problemer på én gang. Nogle prøver at løse deres problemer ved at drukne dem i alkohol eller stoffer, og således kommer der hele tiden flere problemer til, fortæller manden, som har et job og nu er flyttet i internt bofællesskab, som er lidt mere privat end herberget. Alligevel er det ikke problemfrit.

- Somme tider kommer jeg til at tage en forkert bus eller gå forbi herberget, fordi jeg tænker på de problemer, der ligger. Men når jeg er i gang og arbejder, så er det noget andet. Somalieren er rigtig glad for at have kontakt til Mia.

- Hun er den eneste nu, jeg kan tale med. Vi føler os frie, når vi taler med hende, fortæller han.

- Det er den menneskelige kontakt, der er så afgørende i det her. Korshærsånden ligger i, at vi lægger vægt på det enkelte menneske. De samme objektive forhold er mange steder, men det er det mellem menneskelige og forpligtelsen overfor hinanden, der driver det, siger Bjørn Bendorff som forklaring på, at det faktisk nu lykkes at skabe nogle resultater for de somaliere, som eller var dømt dovne og umulige at integrere.

Der bliver lagt sedler – det hjælper både på sproget og integrationen i det danske samfund.

FOTO: POUL STRUVE NIELSEN

Gullestrup er en satellitby til Herning. Der er ikke én butik. De unge indvandrerdrengene søger ly hos Kirkens Korshær.

Drengene på heden

I værestedet Lyngblomsten i Gullestrup ved Herning har unge indvandrere fået et tilholdssted

● Af Poul Struve Nielsen

Et af naturens vidundere danser over fabrikkerne ude i horisonten. Fra vinduet i Lyngblomsten, Kirkens Korshærs værested i Herning-forstaden Gullestrup, er der udsigt til sort sol. En stor stæreflok brydes på himlen mellem skorstenene i industrikvarteret, der ligger midtvejs mellem Herning og satellitbyen Gullestrup.

Når man kommer fra Herning, ligger Gullestrup underligt isoleret som en klynge af sammenvoksede betonhuse midt på heden. Buslinie 1, som kører dertil fra busterminalen i Herning, er den rute i kommunen, som har flest passagerer.

Når Herning Folkeblad til en reportage fra bussen bruger overskriften "Den kulturelle smeltedigel på linie 1," så er det meget rammende. Halvdelen af beboerne i Gullestrup er af en anden etnisk oprindelse end dansk. 17 forskellige nationaliteter er samlet. Og der er ikke en eneste forretning.

Der er ingen klub eller andre steder for unge i Gullestrup. Derfor er det heller ikke underligt, at Gullestrup i årenes løb

har udviklet sig til et sted med en alvorlig social slagside. Det gav for nogle år siden en helt anden slags overskrifter i folkebladet og nogle indslag i TV Midt/Vest.

Småkriminalitet

De unge indvandrere fra satellitbyen tog bussen ind til Hernings busterminal, som blev deres tilholdssted. Der var en del småkriminalitet og aggressivitet. De unge indvandrere fra Gullestrup blev grundigt upopulære, og de blev også udsat for racistiske bemærkninger. Til tider måtte politiet gribe ind. Busterminalen var konflikternes holdeplads, og dét kom i de lokale medier.

- Jeg tror ikke, de er involveret i kriminalitet længere. De siger: "Vi bliver provokeret i Herning, derfor bliver vi i Gullestrup." Fra at de sad og hang i Herning, er de blevet bedre til at være henede, fortæller en medarbejder i Lyngblomsten, hvis leder, Hanne Ottow, betegner værestedets brugergruppe som noget af en broget forsamling.

- Der kommer kvinder med børn, familier, psykisk syge som nok fylder for meget, misbrugere, ensomme og ganske almindelige mennesker. Vi har en brugergruppe på op til 80 brugere i alt. Deriblandt er der ca. 15 unge indvandrerdrengene. Vores drenge er fra så forskellige steder som Somalia, Irak og Libanon, og de kommer godt ud af det

Smerterne lever i krop og sjæl

Tortur ændrer et menneskes liv for altid, fortæller to erfarne behandlere, som har forsket i tortur gennem mange år

● Af Poul Struve Nielsen

Det er svært for torturofre at komme videre i livet, for de voldsomme smerter går ikke væk. De bliver siddende i både krop og sjæl.

To erfarne behandlere, som har arbejdet med at lindre torturofres smerter i mange år, gør opmærksom på, at når du har med torturofre at gøre, skal du altid have øje for, at du møder en flygtning, som har lidt tab. Ofrene har ikke bare mistet hus og hjem og netværk, men der er venner og familiemedlemmer, som er blevet dræbt.

- Torturofrene føler, at deres krop er blevet anderledes, at den ikke hænger ordentligt sammen, siger fysioterapeut og phd. studerende Karen Prip, som har forsket i kroniske smerter og arbejdet med behandling af torturofre gennem mange år i Rehabiliterings- og Forskningscentret for Torturofre, RCT. Hun har hørt mange torturofre sige: ”Jeg føler mig som skørt glas, der er splintret, men samlet igen. Der skal ikke meget til, før det falder fra hinanden.” Hendes patienter har tit tegnet et glas, der er sat sammen.

Psykoterapeuten og sygeplejersken Lone Jacobsen, som også har mange års erfaring med behandling af torturofre og især har arbejdet med at lindre de psykiske lidelser, tilføjer:

- Det med det skrøbelige glas kan stå som noget overordnet, som også dækker den psykiske side.

Kroniske smerter

- De patienter, vi har, lider af kroniske smerter af alvorlig karakter. Der er nerveskader, som bevirker, at opfattelsen af smerter i centralnervesystemet bliver ændret. Man kan bare sidde og ikke gøre noget, så opstår smerterne uden udefrakommende stimulus, siger Karen Prip.

- Samtidig er der føleforstyrrelser. Hudens evne til at registrere sanseindtryk er også ændret. Man registrerer ikke varme og kulde som normalt. Det kan være voldsomme reaktioner. Alle har muskelsmerter. Bare et let pres på musklerne, og der vil opstå overdreven smerte.

Karen Prip fortæller, at den form for tortur, som kaldes falanga, giver ganske særlige problemer, fordi den gør det svært at gå. Falanga består i slag mod fodsålerne under torturen og er meget anvendt. I en gruppe på 103 patienter hos RCT var 70 blevet udsat for falanga.

- De får smerter i fødderne og ændrede sanseindtryk. Det er et problem at handle, gå i byen med familien, gå ture. Sport er udelukket. Ofte tager det lang tid at gå. På den måde bliver de også mindet om torturen, hver gang de går en tur, siger Karen Prip.

- Det, der fylder mest hos dem, er, at de har smerter. De har nerveforandringer, og det gør ondt. Og det er ikke psykisk i den forstand, at det er noget, de bilder sig ind. Smerthen er helt reel, tilføjer hun.

Psykiske lidelser

Hvis folk har det rigtig dårligt, er bange, er depressive, har de flere smerter. Det kan forklares biologisk. En depression gør også ondt i kroppen.

Desuden sætter den fysiske tortur psykiske præg på ofrene på den måde, at der ofte er mange ting i hverdagen, som minder dem om torturen. Hvis de er brændt med cigaretter, bliver de mindet om det, hver gang de taler med én, der tænder en cigaret. Hvis de er blevet voldtaget med en flaske, kommer de i tanke om det, hver gang de ser en flaske.

Lone Jacobsen, som mest har arbejdet med de psykiske eftervirkninger af tortur, understreger, at angsten spiller en særlig stor rolle, for angsten er der hele tiden.

- De har alle angsten og tristheden. De sidder hjemme og isolerer sig. De er angst for at gå ud på gaden, for at møde nye mennesker. Der er mange ting, de vil tale om, men de holder det for dem selv. De sidder hjemme og får de her invaderende billeder. De kommer ikke væk fra fortiden. De drømmer om den. Det er ikke det samme som et flashback. Et flashback er kraftigere. Da ryger de kortvarigt tilbage i torturkammeret, det er en psykotisk tilstand, fortæller Lone Jacobsen.

- Nogle gange kan det blive til panikangst, hvis de f.eks. møder en politibetjent, siger hun.

- Ofte fører angsten til, at et torturoffer lukker sig inde i sin egen verden. De ræsonnerer: ”Jeg har ikke lyst til at være sammen med andre. Jeg vil helst være mig selv.” Nogle gange kan de slet ikke holde ud at sidde og spise sammen med familien. Så tager de maden med ind på værelset. De kan ikke klare larm, heller ikke larmen fra deres egne børn. De undgår at diskutere, fordi de er bange for at miste kontrollen, siger Lone Jacobsen og beskriver når det går galt:

- De kan smadre hele møblementet.

Familierne lider også

Det kan også føre til, at der opstår vold i familien.

- Det er noget med, at følelserne ikke har fået det afløb under torturen. Senere kan de ikke regulere det. De viser ikke deres følelser. Men så eksploderer de somme tider i situationer over små ting, hvor det slet ikke skulle, fortæller Lone Jacobsen

Hun har oplevet, at torturofre ofte bliver socialt isolerede, og det går ud over børnene.

De får ikke lært sproget. De får meget vanskeligt ved at klare sig i det danske samfund. De kommer til at vedligeholde en tristhed. De bliver holdt fast i en kronisk tristhed. De har svært ved at passe forælderrollen, så man skal have øje for hele familien.

- Der er jo en andengenerationsproblematik. Børnene bliver påvirket. Ikke bare af, at forældrene har det dårligt. Børnene bliver også angste, de får mareridt. De bliver beskyttere af forældrene, når det skulle være omvendt. Og nogle børn får ingen forklaring på, hvorfor de er kommet til Danmark, og hvorfor deres forældre langsomt bliver anderledes. Hvorfor skriger og råber de? Hvorfor græder de og vækker hele familien om natten? Derfor har vi også en familierapeutisk afdeling, siger hun.

- Der er nogle, som dæmper angsten med alkohol, sjældent med stoffer. Men det er et dårligt angstdæmpende middel, siger hun.

Tal om det

Torturofrene sidder ofte alene med fortiden og vender og drejer den: "Hvis jeg havde gjort noget andet, var det måske ikke sket." De har det med at tage skylden på sig. De hænger fast i den samme fastfrosne historie.

Karen Prip og Lone Jacobsen råder folk, der i deres arbejde eller på anden måde kommer i kontakt med torturofre, til at lytte og spørge ind.

- De har brug for at dele det med andre. "Vil de tro på mig?" – og så sidder de fast i minderne og holder sig for sig selv.

- Først skal man finde af, om det er et torturoffer. Jeg synes, man skal spørge: "Er det noget, vi skal tale om?" Hvis man hele tiden tjekker af, om det her er i orden, så kan man godt spørge ind – og lade tavsheden arbejde lidt. "Vil du gerne tale med mig om, hvordan du har det nu?" Udgangspunktet bør være nutiden. Fortiden skal man ikke begynde med, men tage den, hvis den kommer. Det er vigtigt at vise: Jeg vil egentlig godt høre det! Det kan være vigtigt, at de ved, at her er der en forstående lytter.

Et torturoffer har fået den basale tillid til deres medmennesker slået i stykker. Det er vigtigt at vise, at der er et medmenneske, som lytter.

Illustration stillet til rådighed af Rehabiliterings og Forskningscentret for Torturofre (RCT)

Følgerne af tortur

Følgerne af tortur er mangeartede og ofte invaliderende. Det kan ofte være svært at finde tydelige spor af torturen på kroppen, som kan dokumentere, at overgreb har fundet sted.

Til gengæld er der mange psykiske eftervirkninger, der forfølger overleverne mange år efter, at torturen har fundet sted. De psykologiske symptomer er i høj grad i overensstemmelse med de symptomer, som nu er sammenfattet under betegnelsen posttraumatisk belastningsreaktion, PTSD (post traumatic stress disorder). Det er ikke alle torturoverleverne, der opfylder alle kriterierne for PTSD. Nogle har blot enkelte af symptomerne.

De hyppigste psykiske symptomer er:

- **ANGST**
- **SØVNBESVÆR**
- **MARERIDT**
- **IRRITABILITET**
- **VREDESUDBRUD**
- **SVÆKKET IMPULSKONTROL**
- **DEPRESSION**

Da tortur indebærer nogle specifikke skader i forhold til de torturmetoder, der er blevet brugt, vil der umiddelbart efter torturen være nogle akutte symptomer i forbindelse med for eksempel sår, brud, forbrændinger, hjernerystelser, beskadigelse af nerver og kar m.m. Derudover er der seksuelt overførte sygdomme og andre infektioner. Senere erfarer overleveren ofte kroniske smerter i muskler og led som følge af brækkede skuldre eller fingre. Derudover opleves gangbesvær, manglende tænder eller nedsat hørelse. Derudover er der typisk problemer med seksualfunktionen og hjernefunktionen.

www.rct.dk

ILLUSTRATION STILLET TIL RÅDGIVNING AF REHABILITERINGS OG FORSKNINGSCENTRET FOR TORTUROFRE (RCT)

BØN FOR TORTUROFRE:

En tanke

Til dem, som i håbløshed klamrer sig til tremmerne i fængslet, således at vi kan gå i frihed

Til dem, som hensmuldrer i mørket, således at vi kan gå i solskinnet

Til dem, som er blevet slået i ansigtet, således at vi kan gå uden at frygte at blive angrebet af nogen hånd

Til dem, som er blevet kneblet, således at vi kan sige frem

Til dem, hvis værdighed ligger i laser på gulvet i deres fængselscelle, således at vi kan opretholde vores stolthed

Til dem, hvis elskede lever i frygt, således at vi kan leve lykkeligt

Til dem, hvis land er lagt i lænker, således at vi kan leve i frihed

Og til de fængslede,
og til deres bøddler,
En tanke,
Den sørgeligste af alle tanker:
De er blevet lemlæstet på den værst tænkelige måde.

Salvador de Madariaga i anledning af FN's dag til støtte for torturofre (26. juni), oversat til dansk fra www.ficat.org

Kirkelig kamp mod tortur

En kirkelig bevægelse tager aktivt del i kampen mod tortur

● Af Poul Struve Nielsen

- Kampen for at afskaffe tortur er ikke en ekstra tillægsaktivitet for kirkerne. Det er en helt grundlæggende del af kirkens mission. Hvordan kan en kirke prædike evangeliet – med dets budskab om kærlighed og dybe respekt for de fattige og undertrykte – hvis den ikke står last og brast med dem, hvis værdighed bliver knust i torturkamrene rundt omkring i verden?

Sådan spørger Patrick Byrne, som er ærespræsident i den internationale kirkelige organisation til afskaffelse af tortur, FiACAT, International Federation of ACAT (Action by Christians for the Abolition of Torture), som er en paraplyorganisation for nationale ACAT organisationer verden over.

Han erkender, at kirkens ikke altid har spillet en glørværdig rolle, når talen falder på tortur. Inkquisitionen er bare ét eksempel på, at kristne kirker ligefrem har optrådt i bødlernes rolle.

Men i nyere tid har kirkerne støttet ofrene og kæmpet for at afskaffe tortur. Det kirkelige Verdensråd (World Council of Churches) tog i skarpe vendinger afstand fra tortur i 1977 med en opfordring til alverdens kirker om at bryde stilheden omkring tortur, afsløre misgerningerne og de personer og strukturer, som bærer ansvaret for torturen i de lande, hvor kirkerne er aktive.

Også den katolske kirke har gentagne gange taget afstand fra tortur.

Kampen mod tortur er vigtig i dag

Det begyndte på et tidspunkt, hvor demokrati langt fra var en selvfølge i den kristne verden – kun få lande i Latinamerika og Sydeuropa havde på det tidspunkt demokratiske traditioner, og torturen var udbredt og systematisk.

- Alligevel er der her 30 år efter ikke mange kirker, hverken lokalt eller nationalt, som vægter kampen mod tortur – og det på trods af at udtalelsen fra 1977 er lige så rele-

FOTO: VIBEKE LIND

vant i dag som dengang, siger Patrick Byrne, som er skotte, bosiddende i Luxembourg.

Han konstaterer, at budskabet er blevet endnu mere aktuelt i de seneste år, hvor mange regeringer har brugt den såkaldte krig mod terror som argument for at svække grundlæggende principper om menneskerettigheder, især det absolutte forbud mod tortur. Autoritære regimer anvender stadig systematisk tortur.

- Men det er endnu mere bekymrende, at tortur også vinder frem i demokratiske lande med den begrundelse, at det nogle gange er den eneste måde at beskytte samfundet mod terrorisme, påpeger Patrick Byrne.

Han mener, at når frygten for terrorisme i samfundet tilskynder selv troende kristne til at stille spørgsmålstejn ved det absolutte forbud mod tortur, så er det helt afgørende, at de kirkelige ledere træder i karakter og tager til orde i debatten for

at tale imod frygten og fremhæve, at ifølge kristendommen kan intet retfærdiggøre, at mennesker ødelægges af tortur.

- Man opnår jo heller ikke noget ved det, tilføjer han.

Budskabet i bibelen

ACAT blev dannet i 1974 i erkendelse af, at kampen for menneskerettigheder, og især kampen mod tortur, var en naturlig konsekvens af budskabet i Bibelen.

- Tortur er ikke bare at påføre et andet menneske lidelse, det er et forsætligt forsøg på at knuse et medlemmetske og gøre ham eller hende til et objekt, som vil bøje sig for bødlens vilje. Tortur handler om at mishandle medlemmetske på krop og sjæl og ødelægge deres personlighed, mens man nægter dem værdighed og menneskelighed, siger Patrick Byrne.

Han peger på fire grundlæggende kristne værdier, som er i modsætning til torturens væsen.

Ethvert menneske er unikt. Ethvert menneske er Guds

elskede barn. Tortur derimod har til formål at nedbryde denne unikke identitet.

Jesus Kristus' budskab handler om at respektere menneskers frihed og værdighed og befri de undertrykte. Tortur fratager mennesket den værdighed og umenneskeliggør ikke bare ofrene, men også bødlerne, som bliver fremmedgjorte overfor de medmennesker, de mishandler.

Kristendom er også at acceptere, at vi er forskellige. Tortur er det modsatte af at tolerere, at nogle mennesker er anderledes og tænker på en anden måde.

Jesus er selv et torturoffer. Som hans disciple bliver kristne bedt om at bevidne hans rejse gennem lidelse, undertrykkelse og tortur til det nye liv i hans genopstandelse. Det indebærer også i handling at vise de truede og undertrykte, at de ikke er alene, selv når det er bødlernes time, og mørket har magten.

Bøn for bødlerne

ACAT har altid bedt – også for bødlerne. Patrick Byrne erkender, at dette kan synes underligt for nogle, men bønnen viser håbet og troen på, at tortur kan afskaffes ved at nå de ansvarliges hjerter, ved at bevæge dem, der har ansvaret for disse gerninger. Men det er også vigtigt at huske, at bødlerne, hvor onde og umenneskelige deres handlinger end måtte være, også er skabt i Guds billede.

- Jeg bliver altid imponeret af at høre vidnesbyrd om mennesker, som er i stand til at tilgive de frygteligste gerninger, som er begået mod dem. Men ikke alle er i stand til det, og jeg synes ikke, der er op til os at bestemme hvordan og hvornår bødlerne skal tilgives. Det er op til ofrene, som må gå en meget langsom og smertefuld vej tilbage til livet. Vi må vise medfølelse og forståelse for dem i deres langsomme tilbagevenden fra helvede, siger han og tilføjer:

- Men hvad bødlerne angår, skal vi først og fremmest sikre, at retfærdigheden sker fyldest. Ikke i form af hævn eller gengældelse. At sikre retfærdigheden betyder, at sandheden erkendes i samfundet og for fremtidige generationer. Det er en grundlæggende pligt overfor ofrene, og dertil hører også, at bødlerne skal have en passende straf for at vise, at tortur er uacceptabelt og ikke vil blive tolereret.

www.fiacat.org

Her behandler de torturofre

Henvielse til behandling sker gennem egen læge

De somaliske flygtninge, som har levet mange år i Danmark uden at være henvist til behandling, er eksempler på, at der lever mennesker rundt omkring i landet, som har brug for hjælp, fordi de har været udsat for tortur på et tidligere tidspunkt i livet.

Hvis man har været udsat for tortur, kan man få hjælp. Så skal man henvises til behandling af sin egen læge.

Der er ca. et års ventetid på individuel behandling, oplyser Rehabiliterings og Forskningscentret for Torturofre (RCT). Desuden er der familiebehandling, hvor der i øjeblikket er ca. et halvt års ventetid, og der er gruppebehandling, hvor det kommer an på, hvornår der starter en relevant gruppe. Der kan f.eks. grupper for arabisk talende.

Ventetiden kan variere. Behandlingen kan foregå på en række geografisk fordelte rehabiliteringscentre for torturofre i Danmark:

Rehabiliteringscenter for Flygtninge

Badehusvej 1, 9000 Aalborg
www.flygtning.m.dk

RCT Midtjylland

Skejbygårdsvej 13-17, 8240 Risskov
www.rct-midtjylland.dk

RCT-Jylland

Storegade 82, DK-6100
rct-jylland.dk

Rehabiliterings- og IntegrationsCenter Horsens

RIC-Horsens
Langballe 6, 8700 Horsens
www.4d-ric.dk

Center for Traume- og Torturoverlevende,

Vejle Amt, Banegårdspladsen 1, 1., 7100 Vejle
www.cett.dk

Rehabiliterings- og Forskningscentret for Torturofre (RCT)

Borgergade 13, 1300 København K
www.rct.dk

OASIS - Behandling og rådgivning for flygtninge

Nygade 4, 2. sal, 1164 København K
www.oasis-rehab.dk

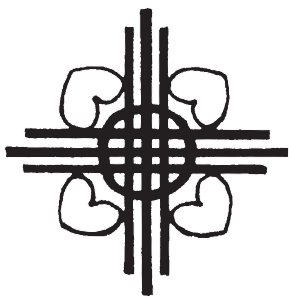
ETICA Treatment Centre (Treatment Centre for Traumatised Refugees, Migrants and Danes)

Borgergade 40, st., 1300 København K
www.etica.suite.dk

Internationalt: Den internationale paraplyorganisation for rehabiliteringscentre for torturofre ligger også i København:

Det Internationale Rehabiliteringsråd for Torturofre (IRCT)

Borgergade 13, 1300 København K. www.irct.org

2. sektion

nr. 3 • Marts 2008 • Redigeret af Irene Søndergaard Friis og Bent Friis

PÅSKETONE

Nu ringer de klokker ved daggryets komme,
at natten er endt;
dens mørke, dens kulde, dens angster er omme
for sol, der er tændt.
Af Gud er det sket, i hans gavmildhed givet:
Før død og begravet, nu oprejst til livet.

Hvem tror det, vi hører, hvem fatter den tale
og tåler dens glans?
Hvor findes det hjerte i jorderigs dale,
som dertil har sans?
Se, her har den vise til dåre sig grundet,
og den, der ej søgte, han fandt og blev fundet.

Så klart skinner solen, så dejlig er dagen,
som Herren har gjort.
Thi skabes der lovsang af gråden og klagen
bag dødsrigets port.
Af Gud er det sket, i hans gavmildhed givet:
Før død og begravet, nu oprejst til livet.

K.L.Aastrup 1954. DS nr. 237.

Nu ringer alle klokker mod sky har vi ofte med
Ingemann sunget påskemorgen.

I Aastrups salme ringer påskeklokkerne daggryet
ind med solen som billede på opstandelseslyset.
Mørke og angst ligger bag. Langfredags mørke er
veget for opstandelseslyset.

Kristus er opstanden.

Hvem fatter det?
Hvem tåler at se opstandelseslysets stærke glans?
Det gør den, der ikke søger.
Men står der da ikke (Mat. 7,7), at den, der søger,
skal finde, og at den, der banker på, for ham skal
der lukkes op?

Den søgen, der tales om hos Matthæus, drejer sig
om årvågenhed og vedholdenhed i bønnen til Gud.
Og den er nødvendig.

Den form for søgen, Aastrup i salmen her behand-
ler, er menneskets forsøg på med sin forstand at
fatte Kristi opstandelse fra de døde som sandhed.

Den vise har tænkt og tænkt, om det nu også kan
have sin rigtighed. I sin grunden over opstandelses-
budskabets rigtighed når den vise ikke frem til at
finde hvile i troen på Kristi opstandelse fra de
døde. I stedet bliver han nærmest afsindig i sin
grublen.

Den, derimod, som i ydmyghed holder sig åben for
Guds gavmildhed, finder, ja, han bliver selv fundet
af Gud.

”Jeg takker dig Fader, himmelens og jordens Herre,
fordi du har skjult dette for de vise og kloge og
åbenbaret det for de umyndige.” Mat. 10, 25.

Så er da påskemorgen dagen, som Herren har gjort.
Lad os juble og glæde os på den.

ISF

Det særlige

Det særlige ved Jesus er, at han hævder, at han er Guds søn, og at han er kommet for at frelse verden ved sin død og opstandelse.

Den menneskelige begrænsning består i, at vi vil have en forklaring på alting. Mange moderne mennesker siger, at de godt kan tro på Gud, et overnaturligt væsen eller på et eller andet åndeligt overjordisk. Men opstandelsen fra de døde kan de ikke tro på, fordi der ikke kan gives en fornuftig forklaring på det. De konkluderer, at når der ikke findes en forklaring på, hvordan det kan lade sig gøre at genopstå, så må de stå af her.

Problemet er bare, at Gud ikke lader sig begrænse. For Ham er alting muligt, også det som vi mennesker anser for umuligt. Hvis ikke alt var muligt for Gud, var han jo netop ikke Gud, men blot et overnaturligt fantasivæsen efter menneskets eget påfund.

For at tro på Jesus og vores egen opstandelse må vi overskride den menneskelige og dødens grænse. For Guds magt overgår vores fatteevne, og for ham er opstandelsen ikke en umulighed. For Gud er opstandelsen ved troen livets endelige mulighed. – Korsets gåde . – Det er påskens budskab, at Jesus er opstanden, for at vi ved troen skal opstå med ham.

Ja, jeg tror på korsets gåde,
gør det, Frelser af din nåde.
Stå mig bi, når fjenden frister!
Ræk mig hånd, når øjet brister!
Sig: Vi går til Paradis!
(N.F.S.Grundtvig 1837, DS nr. 192, v.9)

Hjælpepræst Solveig Boye i Isevad sogns kirkeblad.

DET ER FASTETID – så ti dog stille

Det er fastetid og måske burde man spæge sit legeme og spise noget mindre. Måske burde man bryde nogle af dagligdagens mange indgroede vaner. For måske er ens liv slet ikke så frugtbart endda. Men alle burde øve sig i stilhed og gøre sig klar til at lytte. For påsketiden nærmer sig. Og påskens budskab rummer alt, der er værd at lytte til. Og har man opfanget hvor skelsættende det er, at Gud har taget kampen op med døden og vundet en håbefuldt sejr for os alle, kommer det helt af sig selv, at man får lyst til at synges: Gud være lovet for sit glædelige budskab!

Domprovst Kim Eriksen, Haderslev.

Sognepræsten Tage Schack, der blev henrettet af nazisterne den 9. april 1945 udtrykker opstandelsesbudskabet på denne måde:

”Da vor broder opstod, da var sejren vundet for os alle, så det nu kun er et tidsspørgsmål, når også vi er opstået fra de døde. For han vil ingen steder være uden os, hverken i liv eller i død. Altså er vi også med i hans opstandelse.”

OPSTANDELSE

Ordet opstandelse har to betydninger, der begge har noget væsentligt at sige om Jesus. Den ene er, at Jesus skabte stor opstandelse. Han var årsag til så stor en opstandelse, at det endte med at koste ham livet. Jesus er ikke bare en blandt mængden. Vi læser i evangelierne om, hvordan mange mennesker samledes omkring ham, mens andre blev fyldt af vrede over ham.

Også i dag skaber Jesus opstandelse. Han er én, man bliver nødt til at forholde sig til. Grunden til denne opstandelse er budskabet om, at mennesket dengang, nu og til alle tider har brug for Jesus. Han siger det selv på følgende måde i Johannes-evangeliet: Jeg er vejen og sandheden og livet; ingen kommer til Faderen uden ved mig. (Joh. 14, 6).

At Jesus er så enestående, at han ikke kun er et menneske der kan inspirere og gøre indtryk på os, men faktisk er vejen mellem os mennesker og Gud, har at gøre med den anden betydning af ordet opstandelse. Det er den opstandelse, der bliver beskrevet i salmen ”Som forårssolen morgenrød” (DS nr. 234). Hans liv ender ikke med begivenhederne langfredag, men han opstod igen og dermed sejrer livet. Jesus er dødens overmand! Derfor har vi med Ham fået håbet om opstandelsen, og igennem Ham har vi del i livet. Jesus er ikke bare en udfordring og inspiration til vores liv – i Ham har vi håbet om at noget nyt kan opstå: efter vinter kommer vår.

Sognepræst Joakim Hansen i Herlev kirkes blad.

Det prædikes

Men når det prædikes, at Kristus er opstået fra de døde, hvordan kan så nogle af jer sige, at der ikke findes nogen opstandelse fra de døde? Hvis der ikke findes nogen opstandelse fra de døde, er Kristus heller ikke opstået; men er Kristus ikke opstået, er vores prædiken tom, og jeres tro er også tom. Vi kommer så også til at stå som falske vidner om Gud, fordi vi har vidnet imod Gud, at han her oprejst Kristus, som han altså ikke har oprejst, hvis døde ikke opstår. For hvis døde ikke opstår, er Kristus heller ikke opstået; men er Kristus ikke opstået, er jeres tro forgæves, så er I stadig i jeres synder, og så er også de, som er sovet hen i Kristus, gået fortabt. Har vi alene i dette liv sat vort håb til Kristus, er vi de ynkværdigste af alle mennesker.

Men nu er Kristus opstået fra de døde.....

Apostlen Paulus til menigheden i Korinth, 15, 12-20

Månen bestemmer

Der kimes snart sammen til kirkens største og ældste højtid. Det er påsken, selvom mange nok vil mene, det er julen, der er den største. Påskefejring kendte jøderne længe før Jesu tid. For dem er påsken festen for israeliternes udvandring fra Ægypten med Moses i spidsen. Efter trældom i Ægypten i 430 år gik det ad det forjættede land til Ørkenvandringens 40 år begyndte.

Men det krævede håndfast overtalelse af Farao at få lov at udvandre. Moses og hans bror Aron forsøgte med ord, men der måtte ti plager til, før Farao gav sig. Farao mente nu godt, hans slavehær kunne tilbede deres Gud i Ægypten. Det gjorde jo så mange andre. Men brødrene fastholdt, at det måtte ske i ørkenen.

Den tiende og sidste plage, som ægypterne på grund af deres herskers stædighed måtte lide under, var, at den førstefødte i alle ægyptiske familier skulle dø samtidig med, at israelitterne begyndte deres udvandring. Dødsenglen gik sin runde i hele landet, fortælles det i begyndelsen af 2. Mosebog. Men jøderne skulle naturligvis gå fri. De havde fået besked på at smøre blodet af et nyslaget påskelam på deres dørstolper. I blodet er livet, ved man jo. Så blodet blev for israelitterne livets tegn. Gud havde sagt, at når dødens engel så det tegn, ville han gå forbi husene, hvor jo israelitterne boede. Han føjede til: "Denne dag skal I have som mindedag, og I skal fejre den som en fest for Herren."

Syv dage skal I spise usyret brød, og al surdej skal være fjernet fra huset allerede den første dag.

Ordet påske stammer fra den begivenhed, hvor dødsenglen gik forbi de jødiske huse dengang i Ægypten. Påske betyder netop forbigang. Og når det i det Nye Testamente hedder, at Jesu blod rens for al synd, skyldes det netop tankegangen om blo-

det som livets "princip": Den, der holder sig til Jesu blod, ham og hende går dødens engel forbi.

I det 4. årh. kalendersatte den kristne menighed sin påskefejring. Det skulle være en forårsfest. Så man lod månen bestemme. Ved forårsjævndøgn bliver det forår. Da sejrer varmen over kulden, og væksterne skjult i jorden får liv. Træerne står med fulde knopper parat til at springe ud. Det skal være billedet, naturens billede på Kristi opstandelse.

Men da månen blev bestemmende, fik påsken ikke som julen en fast dato. Påskefesten er i tidsmæssig bevægelse imellem 23. marts og 24. april. Efter forårsjævndøgn 20. - 21. marts skal det nemlig først være fuldmåne. Og søndagen efter er det så påskedag. *BF*

PÅSKEBØN

Herre, vor Gud,
Du, som på denne dag
Lod din enbårne Søn nedkæmpe døden
Og åbne evighedens porte for os,
Du, som selv har lagt os i hjertet,
Hvad vi beder om,
Hjælp du også vore bønner på vej til dit hjerte
Ved din Søn, Jesus Kristus, vor Herre,
Som med dig lever og regerer i Helligånds enhed,
Én sand Gud fra evighed og til evighed.

Kirkekollekten til påskedag.

GLÆDELIG PÅSKE

Former for tortur

Ifølge "FNs konvention mod tortur og anden grusom, umenneskelig eller nedværdigende behandling eller straf" er der tale om tortur, når følgende 3 punkter opfyldes:

**at der påføres stærk smerte eller lidelse, enten fysisk eller psykisk
at der søges at fremtvinge en tilståelse, få informationer eller straffe
at en offentlig myndighed udfører, opfordrer eller giver samtykke til tortur**

Torturens formål er ikke at slå ihjel, men at nedbryde individers personlighed. Tortur bliver ofte brugt som et politisk instrument, der hjælper magthaverne med at bevare kontrollen i landet. Tortur har især været kendt fra stater, der hviler på ét parti af én bestemt politisk eller religiøs observans. Ved at "knække" menneskers personlighed og på den måde holde en befolkning nede er der mulighed for, at den politiske modstand svækkes. Ved at tilfældige mennesker også rammes, skabes frygt i befolkningen. Formålet med tortur kan også være at tvinge fanger til at blive angivere.

Ofte bruges metoder, der ikke giver varige synlige skader, så torturen er vanskelig at dokumentere.

Torturmetoder kan være både fysiske og psykiske.

(Fra www.rct.dk)

I bogen "Offer og Bøddel" henvises til en undersøgelse af 135 torturofre, der er kommet til Danmark. Typisk har ofrene været udsat for flere forskellige former for tortur:

- Slag forskellige steder på kroppen, 93%
- Slag mod hovedet, 62%
- Slag mod kønsdelene, 33%
- Falanga (slag under fodsålerne), 30%
- Elektrisk tortur, 42%
- Forbrænding (fx med cigaretter), 8%
- Lystortur (ofret er i konstant mørke eller konstant lys), 7%
- Kemisk tortur (fx med giftstoffer eller narkotika), 7%
- Tandtortur, 7%
- Søvnmangel (mere end 48 timer), 30%
- Isolation (mere end 2 uger), 37%
- Sult og tørst (mere end 48 timer), 30%
- Trusler mod pårørende, 33%
- Tvunget til at overvære eller høre tortur mod andre, 34%
- Fingerede henrettelser, 36%
- Anden psykisk tortur (trusler, ydmygelse, psykisk udmattelse etc.), 27%
- Ophængning, 27%
- Vandtortur (fx kvælningsforsøg i ulækkert vand fyldt med ekskrementer, urin og opkast), 19%
- Fysisk udmattelse (fx det at stå op i dage eller uger), 17%
- Andre torturformer (fx slag på ørene, syre eller salt i åbne sår), 27%

Ofte bruges metoder, der ikke giver varige synlige skader, så torturen er vanskelig at dokumentere.

KORSHÆRSNYT

Korsly har siden 1933 ligget i Charlottenlund nord for København. Huset har gennem årene haft forskellige funktioner. I den sidste halve snes år har Korsly været bofællesskab for "almindelige" unge mennesker, der har boet sammen med andre unge med forskellige psykiske og menneskelige skrøbeligheder. Denne kombination har været god for alle beboere. Korsly er et livsbekræftende sted, hvor unge mennesker bor og udvikler sig i et fællesskab, hvor man har ansvar for hinanden.

Inge Nielsen tog initiativet til dette bofællesskab. Hun har været med på Korsly siden 1991, dengang det fungerede som krisecenter, havde så et par års pause, hvor hun var ansat i DMS, inden hun kom tilbage til Korsly med det nye projekt i 1998.

Inge er nu gået på efterløn. Hendes pionerånd kombineret med trofasthed, vedholdenhed og faglig dygtighed har været med til at gøre livet godt for de mange unge mennesker, der gennem årene har været på Korsly. Inge er blevet respekteret og holdt af, og hun har givet meget af sig selv til glæde for Korslys unge beboere. Inge har ikke sparet sig selv. Alle har kunnet mærke hendes entusiasme og engagement. Vi skylder Inge en stor tak for hendes indsats og ønsker hende alt det bedste fremover! Vi kommer til at savne hende.

Bjarne Lenau Henriksen

Fattigdom og fitness

Jeg troede først, det var en and. Men det var rigtigt nok. Man så en ung kvinde, der sad stille med en rasende fart. Lige midt i TV-avisen. Hun var kontanthjælpsmodtager, viste det sig. Hun var på fitness, tvungen fitness. Hun sad oven på motionscyklen, trådte alt hvad hun kunne i pedalerne og kom ikke ud af stedet. Sveden løb ned ad ansigtet. Men der var alligevel en slags mening med denne stationære aktivitet, fremgik det af indslaget: Motionscyklen førte hende lige lukt ind i kontanthjælpen. Ved siden af hende sad andre mennesker, som legitimerede deres identitet som aktive kontanthjælpsmodtagere oven på motionscyklerne.

Det var Kommunen, der havde sat dem op på cyklerne. Den var nemlig imod passiv kontanthjælp. Folk skal ikke have lov til at oppebære offentlig forsørgelse uden at gøre et eller andet til gengæld. Folk skal ikke have lov til bare at sidde derhjemme og lade pengene komme strømmende ind ad døren. De skal ud og bestille noget. Som om det ikke er galt nok, at folk er fattige! Hvis de tilmed også er inaktive, så går der helt koks i selv den bedste borgerlige moral. Myndighederne kan simpelthen ikke passivt sidde og se på fattigdommens ubevægelighed.

Der må derfor stilles krav til de fattige, før de forsørges af det offentlige. Og da kommunen også meget gerne vil have de fattige gjort arbejdsmarkedsparete, hvad er da bedre end en kontanthjælpsmodtager med en sund og veltrænet krop! Arbejdsmarkedet ligefrem skriger efter veltrænede kroppe, der kan tage fat i det fysiske tunge og hårde arbejde, som ingen andre vil have. "Fattigdom og fitness" er vejen frem. Det er sund fornuft.

Det kan godt være, det er sund fornuft. Det kan også være, at nogle kontanthjælpsmodtagere er glade for at gå gratis til tvungen fitness. Men man kan med megen ret spørge, om det er redelig kommunalpolitik at tvinge borgere på kontanthjælp til at dokumentere aktiv fitness-indsats, før de får udbetalt deres kontanthjælp. Er det i det hele taget lovlig kommunalpolitik? Krænker kravet om fitness før kontanthjælp ikke borgernes sociale rettigheder? Kroppen hører da med til privatlivets fred. Den kan kommunen da ikke gå ind i. Kan kommunen så også gå ind i folks ånds- og sjæleliv og stille krav til det, inden kontanthjælpen udbetales?

Kan kommunen f.eks. tvinge kontanthjælpsmodtagerne til at gå til gudstjeneste regelmæssigt i Den danske Folkekirke, inden pengene udbetales? Det ville der da ellers være sund fornuft i, eftersom kristendommen er en endda meget livsbekræftende religion, der lægger op til, at mennesker lever livet med en høj grad af ansvarlighed over for Gud og næsten. Kristendommen tilbyder bl.a. en etik, der på alle livets områder udelukker enhver form for selvtilstrækkelig livs- og motionsdyrkelse, hvor mennesker mest er fælles om at være optaget af sig selv. Kristendommen er i virkeligheden meget bedre til at gøre mennesker livsduelige, end modernitetens kropsorienterede fitnessreligion er det.

Nu har kommunen sikkert skelet til det private erhvervsliv, hvor medarbejdere mange steder får tilbudt forskellige frynsegoder som f.eks. fitness. For disse ansatte er det et valgfrit gode efter lønudbetalingen. For dem på kontanthjælp bliver det et tvunget krav før modtagelsen af overførselsindkomsten. Det er den omvendte verden, som endnu engang dokumenterer, at valgfriheden holder sig til de stærke, mens tvangen tager sig af de svage.

Indslaget i TVs nyheder om nogle midt- og vestjyske kommuners kontante kropsbevidsthed virkede ualvorligt. Men det var ingen joke. Hvor langt kan det offentlige gå ind i menneskers liv, inden det beslutter at yde dem den hjælp, de har krav på?

Det nu så anerkendte princip om "noget for noget" er her ført langt ud over det ekstreme. Det virker umiddelbart latterligt. Men det er det for alvorligt til. Hvor langt kan vi som samfund tillade os at gå i ydmygelsen af vanskeligt stillede mennesker? Det næste bliver måske, at mennesker der lider af fedme, skal på tvungen slankekur, inden de kan få kontanthjælp. Hvis fedmen forhindrer dem i at få arbejde, er der jo ingen grund til at satse på dem. Det er jo deres eget problem og deres egen skyld. De må se at lære det, må de. Vores tvang er jo til deres eget bedste.

Bjarne Lenau Henriksen

Maskinel Magasinpost
Id-nr. 42361

Afsender:
Kirkens Korshær
Nikolaj Plads 15
1067 København K.